

1

(UN)WANTED HERITAGE

Many countries today struggle with the question “what to do with the unwanted heritage from our past?”, as they face the presence of unwanted monuments in their public spaces.

In Croatia, as a consequence of the conflict and change of political regime in the 1990s, many monuments built in the Socialist era became “unwanted” and conflicted, and have since then been removed, vandalized, or left to decay.

The memorial bust of SKOJ (League of Communist Youth of Yugoslavia) Central Committee secretary Iva Lola Ribar was removed from the student dormitory that bore his name. Source: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

(UN)WANTED HERITAGE

Among the “unwanted” heritage from the Yugoslav period, particularly targeted were the monuments commemorating the National liberation struggle (NOB), the partisan movement, resistance, and victory over fascism during World War II.

Monument to fallen NOB fighters and victims of fascist terror. The monument was mined and destroyed in the 1990s. Source: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

Many see these monuments as symbols of Yugoslavia, and product of a society with different values from the Croatian one, and for this reason would like to see them removed. Others recognize their historical importance, as well as their artistic value, and advocate for their protection.

3

(UN)WANTED HERITAGE

In the city of Zagreb, of 423 monuments and plaques commemorating the National liberation struggle and the revolutionary movement today are left only 189. Meaning that 55% of this heritage was removed.

You can see some of them in the photos on this set of cards.

Source: Mario Šimunković i Domagoj Delač. Sjećanje je borba. Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, Alerta – Centar za praćenje desnog ekstremizma i protudemokratskih tendencija, 2013

Monument erected in 1961 in honor of the fallen NOB fighters. Today removed. the bronze relief depicted a group of fighters under a flag. Source: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

?

What about your country? Can you give any example of “unwanted heritage”?

4

(UN)WANTED HERITAGE

Source: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013

The monument - a fighter with a rifle in his right hand - symbolizes the contribution to the NOB. The author is Vjekoslav Ruklijač. The monument is a protected cultural good. The monument is located in the settlement Horvati, within the city of Zagreb, and located in the park of the local primary school. On the base of the monument is written:

To their daughters and sons who fell in the national liberation struggle from 1941 to 1945.

23 July 1961, the people of the village of Horvati.

Divide in two groups. The first group believes that the monument must be preserved. The second group is against this argument. Articulate at least three arguments in support of your position.

5

(UN)WANTED HERITAGE

Source: *Documenta*

The memorial plaque commemorates the action “Botanical garden”, when a group from SKOJ (League of Communist Youth of Yugoslavia) attacked Ustaša fascist forces. The plaque is located in Josipa Runjanina street, in the city center of Zagreb. The plaque is today illegible and in a state of decay.
The plaque reads:

From this location, in the middle of the day on August 4, 1941, a group of youths supported by the KPJ (Leagues of communists of Yugoslavia) attacked a company of Ustasha students with bombs.

On that occasion, 28 fascists and traitors were wounded and killed.

Divide in two groups. The first group believes that the plaque should be restored and become a cultural good. The second group is against this argument. Articulate at least three arguments in support of your position.

1

(NE)ŽELJENO NASLJEĐE

Mnoge se zemlje danas bore s pitanjem "što učiniti s neželjenim naslijeđem iz naše prošlosti?", dok se suočavaju s prisutnošću neželjenih spomenika u svojim javnim prostorima. U Hrvatskoj su, kao posljedica sukoba i promjene političkog režima 1990-ih, mnogi spomenici izgrađeni u doba socijalizma postali "neželjeni" i konfliktni, te su od tada uklonjeni, vandalizirani ili prepušteni propadanju.

Spomen-bista sekretara CK SKOJ-a Ive Lole Ribara uklonjena je iz studentskog doma koji je nosio njegovo ime. Izvor: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

(NE)ŽELJENO NASLJEĐE

Među "neželjenom" baštinom iz jugoslavenskog razdoblja posebno su na meti bili spomenici Narodnooslobodilačke borbe (NOB), partizanskog pokreta, otpora i pobjede nad fašizmom u Drugom svjetskom ratu.

Spomenik palim borcima NOB-a i žrtvama fašističkog terora. Spomenik je devedesetih godina prošlog stoljeća miniran i uništen. Izvor: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

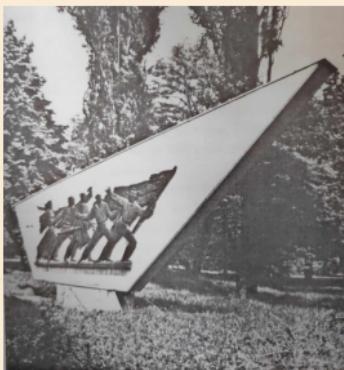
Mnogi te spomenike doživljavaju kao simbole Jugoslavije i produkt društva s drugačijim vrijednostima od hrvatskog, te bi ih zato željeli ukloniti. Drugi prepoznaju njihovu povijesnu važnost, ali i umjetničku vrijednost te se zalažu za njihovu zaštitu.

3

(NE)ŽELJENO NASLJEĐE

U gradu Zagrebu od 423 spomenika i ploče u spomen na Narodnooslobodilačku borbu i revolucionarni pokret danas je ostalo samo 189. Što znači da je 55% te baštine uklonjeno. Neke od njih možete vidjeti na fotografijama na ovom setu karata.

Izvor: Mario Šimunković i Domagoj Delač. Sjećanje je borba. Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, Alerta – Centar za praćenje desnog ekstremizma i protudemokratskih tendencija, 2013.

Monument erected in 1961 in honor of the fallen NOB fighters. Today removed. the bronze relief depicted a group of fighters under a flag. Source: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013.

?

Kakva je situacija u Vašoj zemlji? Možete li navesti neki primjer "neželjenog naslijeda"?

4

(NE)ŽELJENO NASLJEĐE

Izvor: Šimunković, Delač, Sjećanje je borba, 2013

Spomenik – borac s puškom u desnoj ruci – simbolizira doprinos NOB-u. Autor je Vjekoslav Rukljač. Spomenik je zaštićeno kulturno dobro. Spomenik se nalazi u naselju Horvati, unutar grada Zagreba, a nalazi se u parku tamošnje osnovne škole.

Na podnožju spomenika je ispisano:

Svojim kćerima i sinovima palim u narodnooslobodilačkoj borbi od 1941. do 1945. godine.

23. srpnja 1961. mještani sela Horvati.

Podijeliti se u dvije skupine. Prva skupina smatra da se spomenik mora sačuvati. Druga skupina je protiv ovog argumenta. Artikulirajte najmanje tri argumenta u prilog svom stavu.

5

(NE)ŽELJENO NASLJEĐE

Izvor: *Documenta*

Spomen ploča obilježava akciju "Botanički vrt", kada je grupa SKOJ-a (Saveza komunističke omladine Jugoslavije) napala ustaško-fašističke snage. Ploča se nalazi u ulici Josipa Runjanina, u središtu grada Zagreba. Ploča je danas nečitka i raspada se.

Na ploči piše:

S tog je mjesta usred dana 4. kolovoza 1941. skupina omladinaca potpomognuta KPJ (Savez komunista Jugoslavije) bombama napala četu ustaških studenata. Tom prilikom ranjeno je i ubijeno 28 fašista i izdajnika.

Podijeliti se u dvije skupine. Prva skupina smatra da ploču treba obnoviti i postati kulturno dobro. Druga skupina je protiv ovog argumenta. Artikulirajte najmanje tri argumenta u prilog svom stavu.

!